

www.ere.gr

Ελληνική
Ρευματολογική Εταιρεία
& Επαγγελματική Ένωση
Ρευματολόγων Ελλάδος

ΜΕΤΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΡΕΥΜΑΤΟΛΟΓΙΑΣ

23Η
ΣΕΙΡΑ

5-8
ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ
2019

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ
ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟ
MAKEDONIA
PALACE

ΤΕΛΙΚΟ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

Χορηγήθηκαν **24 μόρια** Συνεχιζόμενης Ιατρικής Εκπαίδευσης
(CME-CPD credits) από τον Πανελλήνιο Ιατρικό Σύλλογο

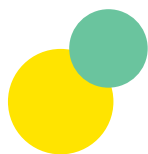
ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ	› 4
ΜΗΝΥΜΑ ΠΡΟΕΔΡΟΥ	› 5
ΟΜΙΛΗΤΕΣ / ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΕΣ	› 6
ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ	› 9
Πέμπτη 5 Δεκεμβρίου 2019	› 10
Παρασκευή 6 Δεκεμβρίου 2019	› 11
Σάββατο 7 Δεκεμβρίου 2019	› 13
Κυριακή 8 Δεκεμβρίου 2019	› 15
ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ	› 16
ΕΚΘΕΣΙΑΚΟ ΠΛΑΝΟ	› 18
ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ	› 19

ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Δ.Σ. ΕΡΕ-ΕΠΕΡΕ

Πρόεδρος	Δημήτριος Βασιλόπουλος
Αντιπρόεδρος	Ευαγγελία Καταξάκη
Γεν. Γραμματέας	Κωνσταντίνος Γεωργανάς
Ειδ. Γραμματέας	Χαράλαμπος Παπαγόρας
Ταμίας	Αικατερίνη Ματσούκα
Σύμβουλος	Χαράλαμπος Μπερμπερίδης

ΜΗΝΥΜΑ ΠΡΟΕΔΡΟΥ

Αγαπητές και αγαπητοί συνάδελφοι,

Με χαρά σας καλωσορίζουμε στην 23^η Σειρά των Μετεκπαιδευτικών Μαθημάτων Ρευματολογίας που φέτος διεξάγονται στην Θεσσαλονίκη από 5-8 Δεκεμβρίου 2019 (Ξενοδοχείο Macedonia Palace).

Τα Μετεκπαιδευτικά Μαθήματα Ρευματολογίας συνεχίζουν μια μακρά εκπαιδευτική παράδοση της ΕΡΕ-ΕΠΕΡΕ που πρωταρχικό στόχο είχαν πάντα μια ευρεία ανασκόπηση ολοκλήρου του γνωστικού αντικειμένου της Ρευματολογίας που εκτείνεται από την Βασική Ανοσολογία έως τις τελευταίες εξελίξεις στην διάγνωση, παρακολούθηση και αντιμετώπιση των Ρευματικών-Μυοσκελετικών παθήσεων.

Στο φετινό πρόγραμμα περιλαμβάνονται θεματικές ενότητες που αφορούν την ανοσολογία με πρακτικές γνώσεις για τον ρευματολόγο, τις κρυσταλλογενείς αρθροπάθειες, τους ρευματισμούς μαλακών μορίων και την οστεοαρθρίτιδα, την οστεοπόρωση και τις μεταβολικές παθήσεις, τα συστηματικά ρευματικά νοσήματα (σκληρόδερμα, Σ. Sjögren, αγγειίτιδες, μυοσίτιδες, ΣΕΛ, αντιφωσφολιπιδικό σύνδρομο) καθώς και τις συχνές φλεγμονώδεις αρθρίτιδες (ρευματοειδής αρθρίτιδα, σπονδυλαρθρίτιδες). Όπως κάθε φορά θα υπάρχουν πρακτικές συνεδρίες που θα αφορούν την απεικόνιση των μεγάλων αγγείων σε ασθενείς με πιθανή αγγειίτιδα μεγάλων αγγείων καθώς και το υπερηχογράφημα του μυοσκελετικού.

Επιπλέον, θα υπάρχουν για πρώτη φορά θεματικές ενότητες για την Παιδορευματολογία, τα μητρώα ασθενών και την σημασία της γνώμης των ασθενών στις ρευματικές παθήσεις, τις νεότερες εξελίξεις στην ρευματολογία, την ανασκόπηση του πρόσφατου ACR 2019 (Ατλάντα) καθώς και την διαχείριση συχνών παθολογικών προβλημάτων σε ασθενείς με ρευματικές-μυοσκελετικές παθήσεις. Η ΕΡΕ-ΕΠΕΡΕ αναγνωρίζοντας την ζωτική σημασία των εκπαιδευόμενων και νέων Ρευματολόγων για το μέλλον της ειδικότητας θα αφιερώσει ξεχωριστή ενότητα για τους Νέους Ρευματολόγους.

Το ΔΣ της ΕΡΕ-ΕΠΕΡΕ και εγώ προσωπικά, περιμένουμε να σας καλωσορίσουμε σε αυτή την σημαντική Ετήσια Πανελλήνια Συνάντησή μας.

Με εκτίμηση,

Δημήτριος Βασιλόπουλος

Πρόεδρος ΔΣ ΕΡΕ-ΕΠΕΡΕ

ΟΜΙΛΗΤΕΣ ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΕΣ

Αθανασίου Παναγιώτης

MSc Διοίκησης Μονάδων Υγείας, Διδάκτωρ Πανεπιστημίου Αθηνών, Εξειδικευθείς επί τετραετία στα Αυτοάνοσα Ρευματικά Νοσήματα, Royal Postgraduate Medical School, Hammersmith Hospital, London, UK, Συντονιστής Διευθυντής Ρευματολογικής Κλινικής, Διευθυντής Παθολογικού Τομέα Γ.Ν.Θ. «ΑΓ. ΠΑΥΛΟΣ», Θεσσαλονίκη

Αναστασιλάκης Αθανάσιος

Ενδοκρινολόγος, Επιμελητής Ενδοκρινολογικού Τμήματος, 424 Γενικού Στρατιωτικού Νοσοκομείου, Θεσσαλονίκη

Ασλανίδης Σπύρος

Ρευματολόγος, τ. Διευθυντής ΕΣΥ, Θεσσαλονίκη

Αυγουστήδης Νέστωρ

Ρευματολόγος, Επιμελητής Α. , Ρευματολογική Κλινική ΠΑΓΝΗ, Ηράκλειο

Βαϊόπουλος Γεώργιος

Παθολόγος - Ρευματολόγος, Ομ. Καθηγητής Ιατρικής Σχολής Πανεπιστημίου Αθηνών

Βασιλόπουλος Δημήτριος

Καθηγητής Παθολογίας-Ρευματολογίας, Β' Παθολογική Κλινική και Ομώνυμο Εργαστήριο, Ιπποκράτειο ΓΝΑ, Ιατρική Σχολή ΕΚΠΑ, Πρόεδρος ΕΡΕ-ΕΠΕΡΕ

Βεργίνης Παναγιώτης

Ερευνητής Βαθμίδα Γ', «Ίδρυμα Ιατροβιολογικών Ερευνών Ακαδημίας Αθηνών (ΙΙΒΕΑΑ)», Αθήνα

Βλαχογιαννόπουλος Παναγιώτης

Καθηγητής Ρευματολογίας-Ανοσολογίας, Κλινική και Εργαστήριο Παθολογικής Φυσιολογίας, Ιατρική Σχολή ΕΚΠΑ, Γ.Ν.Α. «Λαϊκό», Αθήνα

Βουγιούκα Όλγα Ε.

Παιδίατρος - Παιδορευματολόγος, Διευθύντρια Β' Πανεπιστημιακής Παιδιατρικής Κλινικής, Νοσ. Παιδών «ΑΓΛΑΪΑ ΚΥΡΙΑΚΟΥ», Αθήνα

Βούλγαρη Παρασκευή

Καθηγήτρια Ρευματολογίας Πανεπιστημίου Ιωαννίνων, Ιωάννινα

Βουνοτρυπίδης Περικλής

Γενικός Αρχίατρος-Ρευματολόγος, Διευθυντής Ρευματολογικού Τμήματος, 424 Γ.Σ.Ν.Ε., Διδάκτωρ Δ.Π.Θ., Θεσσαλονίκη

Γαρούφαλος Αλέξανδρος Δ.

Καθηγητής Παθολογίας-Ρευματολογίας Α.Π.Θ., Θεσσαλονίκη

Γεωργανάς Κωνσταντίνος

Ρευματολόγος, Διευθυντής Παθολογικού Τομέα, 251 Γενικού Νοσοκομείου Αεροπορίας, Αθήνα, Γενικός Γραμματέας ΕΡΕ-ΕΠΕΡΕ

Γεωργίου Παναγιώτης

Ρευματολόγος, Συντονιστής Διευθυντής Ρευματολογικού Τμήματος, Γ.Ν.Πατρών «ΑΓ. ΑΝΔΡΕΑΣ», Πάτρα

Γεωργούντζος Αθανάσιος

Ρευματολόγος, Διευθυντής ΕΣΥ, Υπεύθυνος Ρευματολογικής Κλινικής, Γ.Ν.Α. «Γ. ΓΕΝΝΗΜΑΤΑΣ», Αθήνα

Γιαννόπουλος Γεώργιος

Ρευματολόγος, Διευθυντής ΕΣΥ, Π.Γ.Ν. Πατρών, Πάτρα

Γουλές Ανδρέας

Ακαδημαϊκός Υπότροφος ΕΚΠΑ, Τμήμα Παθολογικής Φυσιολογίας Ιατρικής Σχολής Πανεπιστημίου Αθηνών, Γ.Ν.Α. «ΛΑΪΚΟ», Αθήνα

Δαούσης Δημήτριος

Αν. Καθηγητής Παθολογίας-Ρευματολογίας, Ιατρική Σχολή Πανεπιστημίου Πατρών, Πάτρα

Δημητρούλας Θεόδωρος

Επικ. Καθηγητής Ρευματολογίας, Α.Π.Θ., Δ' Παθολογική Κλινική, Γ.Ν.Θ. «ΙΠΠΟΚΡΑΤΕΙΟ», Θεσσαλονίκη

Διαμαντόπουλος Ανδρέας

Ειδικός Ρευματολόγος, Department of Rheumatology, Martina Hansens Hospital, Oslo, Norway

Δικαίου Σταυρούλα

Ρευματολόγος, Αθήνα

Δρόσος Αλέξανδρος

Ομ. Καθηγητής Παθολογίας-Ρευματολογίας Πανεπιστημίου Ιωαννίνων, Ιωάννινα

Ελέζογλου Αντωνία

Ρευματολόγος, Διευθύντρια Ρευματολογικής Κλινικής, Γ.Ν. «ΑΣΚΛΗΠΕΙΟ ΒΟΥΛΑΣ», Αθήνα

Ελευθεριάδου Φοίβη Αντιγόνη

Ρευματολόγος, Λειβαδιά

Ηλιόπουλος Αλέξιος	Ρευματολόγος, Διευθυντής Ρευματολογικού Τμήματος, Νοσοκομείο «Ν.Ι.Μ.Τ.Σ.», Αθήνα
Θεοδώρου Ευάγγελος	Ρευματολόγος, Επιμ. Ρευματολογικής Κλινικής, 251 Γ.Ν.Αεροπορίας, Αθήνα
Καλλιτσάκης Ιωάννης	Ρευματολόγος, Χανιά
Καλτσονούδης Ευριπίδης	Ρευματολόγος, Επιμ. Α', Π.Γ.Ν. Ιωαννίνων, Ιωάννινα
Κανακούδη Φλωρεντία	Ομ. Καθηγήτρια Παιδιατρικής-Παιδιατρικής Ανοσολογίας Α.Π.Θ.
Καράγεωργας Θεοφάνης	Ρευματολόγος - Επιστημονικός Συνεργάτης, Μονάδα Κλινικής Ανοσολογίας & Ρευματολογίας, Δ' Πανεπιστημιακή Παθολογική Κλινική, Π.Γ.Ν. «ΑΤΤΙΚΟΝ», Αθήνα
Καραπαναγιωτίδης Θεόδωρος	Επικ. Καθηγητής Νευρολογίας Α.Π.Θ., Β' Νευρολογική Κλινική Α.Π.Θ., Γ.Π.Ν.Θ. «ΑΧΕΠΑ», Θεσσαλονίκη
Καρόκης Δημήτριος	Ρευματολόγος, Πάτρα
Καρράς Δημήτριος	Ρευματολόγος, Υποστράτηγος(ΥΙ) ε.α., π. Διευθυντής Ρευματολογικών Κλινικών, 401 ΓΣΝΑ και ΝΙΜΤΣ, Αθήνα
Κασκάνη Ευαγγελία	Ρευματολόγος, Διδάκτωρ Ιατρικής Σχολής ΕΚΠΑ, Αθήνα, Μέλος Προεδρείου ΕΠΕΡΕ
Καταξάκη Ευαγγελία	Ρευματολόγος, Διευθύντρια ΕΣΥ, Γ.Ν.Ελευσίνας «ΘΡΙΑΣΙΟ», Αντιπρόεδρος ΕΡΕ-ΕΠΕΡΕ
Κατσαλήρα Αικατερίνη	Ρευματολόγος, Αθήνα
Κατσιάρη Χριστίνα	Αν. Καθηγήτρια Παθολογίας-Ρευματολογίας Πανεπιστημίου Θεσσαλίας, Π.Γ.Ν. Λάρισας, Λάρισα
Κατσιμπρή Πελαγία	Ρευματολόγος, Επιμελήτρια Α' ΕΣΥ, Μονάδα Ρευματολογίας και Κλινικής Ανοσολογίας, Δ' Πανεπιστημιακή Παθολογική Κλινική, Π.Γ.Ν.Α. «ΑΤΤΙΚΟΝ», Αθήνα
Κατσιφής Γκίκας	Ρευματολόγος, Διδάκτωρ Πανεπιστημίου Αθηνών, Διευθυντής Ρευματολογικής Κλινικής Ναυτικού Νοσοκομείου Αθηνών, Μέλος Προεδρείου ΕΠΕΡΕ
Κωνσταντοπούλου Πηνελόπη	Ρευματολόγος, Επιμελήτρια Α', Γ.Ν.Α. «Γ. ΓΕΝΝΗΜΑΤΑΣ», Αθήνα
Κωστόπουλος Μάρκος	Ρευματολόγος, Θεσσαλονίκη
Λιόσης Σταμάτιος Νικόλαος	Καθηγητής Παθολογίας/Ρευματολογίας Πανεπιστημίου Πατρών, Διευθυντής Ρευματολογικού Τμήματος, Π.Γ.Ν. Πατρών, Πάτρα
Μαλλούρη Δέσποινα	Αιματολόγος, , Αιματολογική Κλινική και ΜΜΜΟ, Γ.Ν.Θ. «Γ. ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑΟΥ», Θεσσαλονίκη
Ματσούκα Αικατερίνη	Ρευματολόγος, Αθήνα, Μέλος ΔΣ ΕΡΕ-ΕΠΕΡΕ
Μαυραγάνη Κλειώ	Ρευματολόγος, Αν. Καθηγήτρια, Ιατρική Σχολή ΕΚΠΑ, Αθήνα
Μπανός Άγγελος	Μεταδιδακτορικός Ερευνητής, Εργαστήριο Αυτοανοσίας και Φλεγμονής, «Ίδρυμα Ιατροβιολογικών Ερευνών Ακαδημίας Αθηνών (ΙΙΒΕΑΑ)», Αθήνα
Μπερπερίδης Χαράλαμπος	Ρευματολόγος, τ. Πρόεδρος ΕΡΕ-ΕΠΕΡΕ, Θεσσαλονίκη
Μπερτσιάς Γεώργιος	Επικ. Καθηγητής Ρευματολογίας-Κλινικής Ανοσολογίας, Ιατρική Σχολή Πανεπιστημίου Κρήτης και Ρευματολογική Κλινική ΠΑΓΝΗ, Ηράκλειο
Μποκή Κυριακή	Ρευματολόγος, Συντονίστρια Διευθύντρια, Ρευματολογική Μονάδα, Γ.Ν.Α. «ΣΙΣΜΑΝΟΓΛΕΙΟ», Αθήνα
Μπούμπας Δημήτριος	Καθηγητής Ρευματολογίας ΕΚΠΑ, Διευθυντής Δ' Πανεπιστημιακής Παθολογικής Κλινικής, Π.Γ.Ν. «ΑΤΤΙΚΟΝ», Αθήνα
Ντάλη Στυλιανή	Ρευματολόγος, Επιστημονική Συνεργάτιδα Δ' Παθολογικής Κλινικής, Γ.Ν.Θ. «ΙΠΠΟΚΡΑΤΕΙΟ», Θεσσαλονίκη
Ντούπη Περσεφόνη	Ιατρός, Διδάκτωρ Πληροφορικής της Υγείας, Ανώτερη ερευνητρια, Φινλανδικό Ινστιτούτο για την Υγεία και Πρόνοια
Παπαγόρας Χαράλαμπος	Επικ. Καθηγητής Ρευματολογίας, Τμήμα Ιατρικής Δ.Π.Θ., Αλεξανδρούπολη, Μέλος ΔΣ ΕΡΕ-ΕΠΕΡΕ

ΟΜΙΛΗΤΕΣ ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΕΣ

Παπαδόπουλος Νικόλαος	Ρευματολόγος, Διευθυντής Γ.Ν.Θ. «ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ» Διδάκτωρ Ρευματολογίας Πανεπιστημίου Ιωαννίνων, Θεσσαλονίκη
Πατρίκος Δήμος	Ρευματολόγος Διευθυντής, Νοσοκομείο «METROPOLITAN», Αθήνα
Πατσατσά Αικατερίνη	Αν. Καθηγήτρια Δερματολογίας - Αφροδισιολογίας Α.Π.Θ., Ειδικό Ιατρείο Αυτοάνοσων Δερματικών και Πομφολυγιδών Νόσων, Β' Κλινική Δερματικών και Αφροδισίων Νόσων Α.Π.Θ., Γ.Ν.Θ. «ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ», Θεσσαλονίκη
Πέλεχας Ελευθέριος	Ειδικευόμενος Ρευματολογίας, Ρευματολογική Κλινική, Π.Γ.Ν. ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ, Ιωάννινα
Πρατσίδου-Γκέρτση Πολυξένη	Παιδίατρος, Επιστημονικός Συνεργάτης, Παιδιατρικό Ανοσολογικό και Ρευματολογικό Κέντρο Αναφοράς, Α' Παιδιατρική Κλινική Α.Π.Θ., Γ.Ν.Θ. «ΙΠΠΟΚΡΑΤΕΙΟ», Ιωάννινα
Ραπτοπούλου Αμαλία	Ρευματολόγος, Βέροια
Σακελλαρίου Γρηγόρης	Αν. Διευθυντής Ρευματολογικού Τμήματος, 424 ΓΣΝΕ, Θεσσαλονίκη
Σακκάς Λάζαρος	Ομ. Καθηγητής Παθολογίας – Ρευματολογίας Πανεπιστημίου Θεσσαλίας, Λάρισα
Σιάγκρη Αικατερίνη	Ρευματολόγος, Επιστημονική Συνεργάτης Δ' Παθολογικής Κλινικής, Γ.Ν.Θ. «ΙΠΠΟΚΡΑΤΕΙΟ», Θεσσαλονίκη
Σιδηρόπουλος Πρόδρομος	Αν. Καθηγητής Ρευματολογίας, Διευθυντής Ρευματολογικής Κλινικής, Ιατρική Σχολή Πανεπιστημίου Κρήτης, Ηράκλειο
Σταυρόπουλος Ευθύμιος	Ρευματολόγος, πρ. Διευθυντής Ρευματολογικής Κλινικής ΝΝΑ, Διδάκτωρ Πανεπιστημίου Ιωαννίνων, «ΒΙΟΚΛΙΝΙΚΗ ΑΘΗΝΩΝ», Αθήνα
Σφηκάκης Πέτρος	Ρευματολόγος, Καθηγητής Παθολογίας, Πρόεδρος Ιατρικής Σχολής ΕΚΠΑ, Διευθυντής Α' Πανεπιστημιακής Παθολογικής Κλινικής, Γ.Ν.Α. «ΛΑΪΚΟ», Αθήνα
Σφυρόερα Αικατερίνη	Ρευματολόγος, Διευθύντρια ΕΣΥ, Κ.Υ. Γαλατσίου, Αθήνα, Πρόεδρος ΕΠΕΡΕ
Τεκτονίδου Μαρία	Αν. Καθηγήτρια Ρευματολογίας, Ιατρική Σχολή ΕΚΠΑ, Υπεύθυνη Ρευματολογικής Μονάδας, Α' Προπαιδευτική Παθολογική Κλινική, Γ.Ν.Α. «ΛΑΪΚΟ», Αθήνα
Τεμεκονίδης Θεμιστοκλής	Ρευματολόγος, Καβάλα
Τζιούφας Αθανάσιος	Καθηγητής Παθολογικής Φυσιολογίας-Ρευματολογίας, Διευθυντής Κλινικής & Εργαστηρίου Παθολογικής Φυσιολογίας-Ρευματολογίας, Ιατρική Σχολή ΕΚΠΑ, Γ.Ν.Α. «ΛΑΪΚΟ», Αθήνα
Τραχανά Μαρία	Καθηγήτρια Παιδιατρικής-Παιδιατρικής Ρευματολογίας, Παιδιατρικό Ανοσολογικό και Ρευματολογικό Κέντρο Αναφοράς, Α' Παιδιατρική κλινική Α.Π.Θ., Αθήνα
Τρόντζας Παναγιώτης	Ρευματολόγος, Υπεύθυνος Ρευματολογικού Τμήματος, Γ.Ν.Ν.Θ.Α. «Η ΣΩΤΗΡΙΑ», Αθήνα
Τσαλαπάκη Χριστίνα	Ρευματολόγος, Επιμ.Β', Μονάδα Κλινικής Ανοσολογίας και Ρευματολογίας, Β' Παθολογική Κλινική και Ομώνυμο Εργαστήριο, Ιατρική Σχολή ΕΚΠΑ, Ιπποκράτειο ΓΝΑ, Αθήνα
Φανουριάκης Αντώνιος	Ρευματολόγος Επιμ. Β', Κλινική Ρευματολογίας, Γ.Ν. «ΑΣΚΛΗΠΕΙΟ ΒΟΥΛΑΣ», Αθήνα
Φλουρή Ειρήνη	Ακαδημαϊκή Υπότροφος, Κλινική Ρευματολογίας, ΠΑΓΓΝΗ, Ηράκλειο
Φραγκούλης Γεώργιος	Ειδικευόμενος Ρευματολογίας, Α' Προπαιδευτική Παθολογική Κλινική, Γ.Ν.Α. «ΛΑΪΚΟ», Αθήνα
Χατζηδionυσίου Αικατερίνη	Ass. Professor of Rheumatology, Rheumatology Unit Head of Clinical Trial Unit, Rheumatology Unit, Karolinska University Hospital, Karolinska Institute, Stockholm, Sweden

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

Ελληνική
Ρευματολογική Εταιρεία
& Επαγγελματική Ένωση
Ρευματολόγων Ελλάδος

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

ΠΕΜΠΤΗ, 5 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2019

🕒 15:30-16:30

ΠΡΟΣΕΛΕΥΣΗ - ΕΓΓΡΑΦΕΣ

🕒 16:30-18:00

ΚΡΥΣΤΑΛΛΟΓΕΝΕΙΣ ΑΡΘΡΟΠΑΘΕΙΕΣ - ΡΕΥΜΑΤΙΣΜΟΙ ΜΑΛΑΚΩΝ ΜΟΡΙΩΝ - ΟΣΤΕΟΑΡΘΡΙΤΙΔΑ ΠΡΟΕΔΡΕΙΟ: Αθανασίου Π. - Βαϊόπουλος Γ.

Αναδυόμενες φαρμακευτικές θεραπείες στην οστεοαρθρίτιδα
Καλλιτσάκης Ι.

Επίτευξη του θεραπευτικού στόχου (ουρικό οξύ < 6 mg/dL) σε ασθενείς με ουρική αρθρίτιδα: Πως επιτυγχάνεται και ποιά τα μακροχρόνια οφέλη?
Καλτσονούδης Ε.

Κληρονομικά νοσήματα συνδετικού ιστού: Πρακτικές γνώσεις για τον ρευματολόγο
Παπαγόρας Χ.

Απεικόνιση στην οστεοαρθρίτιδα: Διαγνωστική και προγνωστική σημασία
Ραπτοπούλου Α.

18:00-18:30

ΔΙΑΛΕΙΜΜΑ ΚΑΦΕ

🕒 18:30-20.00

ΟΣΤΕΟΠΩΡΩΣΗ-ΜΕΤΑΒΟΛΙΚΕΣ ΠΑΘΗΣΕΙΣ ΠΡΟΕΔΡΕΙΟ: Καρράς Δ. - Σφυρόερα Α.

Οστεοπόρωση στην τρίτη ηλικία
Κασκάνη Ε.

Μέτρηση επιπέδων και χορήγηση βιταμίνης D: Σε ποιούς και ποιά τα νεότερα δεδομένα για την αποτελεσματικότητά της?
Αναστασιλάκης Α.

Διαδοχικές θεραπείες για την οστεοπόρωση: Τι νεότερο?
Κατσαλήρα Α.

🕒 20:00-20:30

ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΙ - ΕΝΑΡΚΤΗΡΙΑ ΟΜΙΛΙΑ Θεσσαλονίκης Ιστορήσις - Μνημείων Εντυπώσεις Γαρύφαλλος Α.

🕒 20:30

ΔΕΞΙΩΣΗ ΥΠΟΔΟΧΗΣ

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ, 6 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2019

🕒 09:00-10:30

ΠΑΙΔΟΡΕΥΜΑΤΟΛΟΓΙΑ

ΠΡΟΕΔΡΕΙΟ: Κανακούδη Φ. - Παπαδόπουλος Ν.

Τι νεότερο στην διάγνωση και αντιμετώπιση του αιμοφαγοκυτταρικού συνδρόμου σε παιδιά με συστηματική νεανική ιδιοπαθή αρθρίτιδα (SJIA)
Τραχανά Μ.

Αυτοφλεγμονώδη νοσήματα στην παιδική ηλικία: Πρακτικές γνώσεις για την διάγνωση και θεραπεία τους (βασισμένα σε περιπτώσεις ασθενών)
Πρατσίδου Π.

Νεανική ιδιοπαθής αρθρίτιδα: Διαγνωστική και θεραπευτική προσέγγιση
Βουγιούκα Ο.

10:30-11:00

ΔΙΑΛΕΙΜΜΑ ΚΑΦΕ

🕒 11:00-12:30

ΜΗΤΡΩΑ ΑΣΘΕΝΩΝ ΚΑΙ Η ΓΝΩΜΗ ΤΩΝ ΑΣΘΕΝΩΝ ΣΤΙΣ ΡΕΥΜΑΤΙΚΕΣ ΠΑΘΗΣΕΙΣ

ΠΡΟΕΔΡΕΙΟ: Γιαννόπουλος Γ. - Μπούμπας Δ.

Εμπειρία από τα μητρώα ασθενών (ΡΑ, ΣπΑ) στον Ελληνικό χώρο
Σιδηρόπουλος Π.

Εμπειρία από μητρώα ασθενών στον Διεθνή χώρο: Το Σκανδιναβικό μοντέλο
Ντούπη Π.

Η γνώμη των ασθενών (PROs) για την πάθηση τους: Ποιά η σημασία της στην καλύτερη αντιμετώπιση των ρευματικών νοσημάτων σήμερα?
Φλουρή Ε.

🕒 12:30-14:00

ΒΑΣΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΑΝΟΣΟΛΟΓΙΑΣ: ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΓΝΩΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΡΕΥΜΑΤΟΛΟΓΟ

ΠΡΟΕΔΡΕΙΟ: Γεωργίου Π. – Σακελλαρίου Γ.

Γενωμική και γονιδιακή ανάλυση ρευματικών νοσημάτων: Τι έχουμε μάθει μέχρι σήμερα?
Μπανός Α.

Παθοφυσιολογικοί μηχανισμοί αρθρικής φλεγμονής και ιστικής βλάβης σε ρευματοειδή αρθρίτιδα και ψωριασική αρθρίτιδα: Ομοιότητες και διαφορές με πρακτικές θεραπευτικές εφαρμογές.
Φραγκούλης Γ.

Ανοσοθεραπεία καρκίνου: Μαθήματα αυτοανοσίας
Βεργίνης Π.

14:00-16:00

ΜΕΣΗΜΒΡΙΝΗ ΔΙΑΚΟΠΗ

🕒 16:00-17:30

ΑΓΓΕΙΙΤΙΔΕΣ - ΜΥΟΣΙΤΙΔΕΣ

ΠΡΟΕΔΡΕΙΟ: Βούλγαρη Π.– Δικαίου Σ.

Ιδιοπαθείς φλεγμονώδεις μυοπάθειες: Νεότερα δεδομένα στην διάγνωση και θεραπεία τους.

Μαυραγάνη Κ.

Επαγωγή και διατήρηση της ύφεσης σε ασθενείς με ANCA-αγγειίτιδες.

Μποκή Κ.

Διακοπή κορτικοστεροειδών στην γιγαντοκυτταρική αρτηρίτιδα: Πόσο εφικτή είναι σήμερα?

Τσαλαπάκη Χ.

17:30-18:00

ΔΙΑΛΕΙΜΜΑ ΚΑΦΕ

🕒 18:00-19:30

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΤΟΥ ACR

ΠΡΟΕΔΡΕΙΟ: Γεωργανάς Κ. – Καταξάκη Ε.

Κρυσταλλογενείς αρθρίτιδες, Ινομυαλγία

Κωστόπουλος Μ.

Συστηματικές ρευματικές παθήσεις

Γουλές Α.

Ρευματοειδής αρθρίτιδα, Σπονδυλαρθρίτιδες

Γεωργανάς Κ.

Οστεοπόρωση, Οστεοαρθρίτιδα

Ελευθεριάδου Φ.

🕒 19:30-21:00

ΑΝΤΙΦΩΣΦΟΛΙΠΙΔΙΚΟ ΣΥΝΔΡΟΜΟ -ΣΕΛ

ΠΡΟΕΔΡΕΙΟ: Ελέζογλου Τ. – Κατσιάρη Χ.

Παθογένεση ΣΕΛ: Από το εργαστήριο στην κλινική πράξη.

Μπερτσιάς Γ.

Θεραπευτική προσέγγιση ασθενών με αντιφωσφολιπιδικό σύνδρομο με βάση τις τελευταίες συστάσεις της EULAR.

Τεκτονίδου Μ.

Θεραπευτική προσέγγιση ασθενών με ΣΕΛ (βασισμένη σε περιπτώσεις ασθενών): Τι αλλάζει με τις τελευταίες συστάσεις της EULAR?

Φανουριάκης Α.

ΣΑΒΒΑΤΟ, 7 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2019

🕒 09:00-10:30

ΣΚΛΗΡΟΔΕΡΜΑ – Σ. SJOGREN

ΠΡΟΕΔΡΕΙΟ: Βλαχογιαννόπουλος Π. – Κωνσταντοπούλου Π.

Ο ρόλος της μεταμόσχευσης μυελού των οστών σε ασθενείς με ανθεκτικό σκληρόδερμα
Μαλλούρη Δ.

Σύγχρονος διαγνωστικός και θεραπευτικός αλγόριθμος ασθενών με πνευμονική υπέρταση (Βασισμένος σε περιπτώσεις ασθενών)
Δημητρούλας Θ.

Φαινότυποι συνδρόμου Sjögren και η κλινική τους σημασία
Τζιούφας Α.

10:30-11:00

ΔΙΑΛΕΙΜΜΑ ΚΑΦΕ

🕒 11:00-12.30

ΝΕΟΤΕΡΕΣ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΣΤΗΝ ΡΕΥΜΑΤΟΛΟΓΙΑ

ΠΡΟΕΔΡΕΙΟ: Δρόσος Α. – Μπερμπερίδης Χ.

Διάγνωση, ενδείξεις θεραπείας και σύγχρονη αντιμετώπιση πνευμονικής ίνωσης σε ασθενείς με σκληρόδερμα
Λιόσης Σ.Ν.

Γονιμότητα και εγκυμοσύνη στα ρευματικά νοσήματα: Τι αλλάζει?
Ντάλη Σ.

Αναστολείς JAK κινασών στις ρευματικές παθήσεις: Τι νεότερο?
Χατζηδιονυσίου Κ.

🕒 12:30-14.00

ΣΠΟΝΔΥΛΑΡΘΡΙΤΙΔΕΣ

ΠΡΟΕΔΡΕΙΟ: Γεωργούντζος Α. – Τρόντζας Π.

Ο ρόλος της μεθοτρεξάτης σε ασθενείς με ψωριασική αρθρίτιδα σήμερα
Αυγουστήδης Ν.

Θεραπευτικές επιλογές σε ασθενείς με αξονική σπονδυλαρθρίτιδα και αποτυχία στον 1ο βιολογικό παράγοντα (anti-TNF ή anti-IL17)
Δαούσης Δ.

T2T στρατηγική στην ψωριασική αρθρίτιδα: Πόσο εφικτή είναι σήμερα?
Κατσιμπρή Π.

14:00-16:30

ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ ΕΡΕ-ΕΠΕΡΕ & ΕΛΑΦΡΥ ΓΕΥΜΑ

🕒 16:30-17.30

ΤΟ ΒΗΜΑ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΡΕΥΜΑΤΟΛΟΓΩΝ

ΠΡΟΕΔΡΕΙΟ: Τεμεκονίδης Θ. - Φραγκούλης Γ.

Ειδίκευση στην Ρευματολογία στην Ελλάδα: Προβλήματα, ανάγκες και προοπτικές

Πέλεχας Ε.

Εκπαιδευτικές δυνατότητες και προοπτικές σε κέντρα του εξωτερικού.

Χατζηδιονυσίου Α.

EMEUNET: Τί είναι? Σκοπός, ωφέλη, διαδικασία εγγραφής

Φραγκούλης Γ.

17:30-18:00

ΔΙΑΛΕΙΜΜΑ ΚΑΦΕ

🕒 18:00-19:30

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΣΥΧΝΩΝ ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΩΝ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΩΝ ΣΕ ΑΣΘΕΝΕΙΣ ΜΕ ΡΕΥΜΑΤΙΚΕΣ-ΜΥΟΣΚΕΛΕΤΙΚΕΣ ΠΑΘΗΣΕΙΣ

ΠΡΟΕΔΡΕΙΟ: Ασλανίδης Σ. - Βασιλόπουλος Δ.

Περιεχειρητική αντιμετώπιση ασθενών με ρευματικά νοσήματα υπό ανοσοτροποποιητική αγωγή

Καράγεωργας Θ.

Δερματικές παθήσεις που μιμούνται δερματικές εκδηλώσεις ρευματικών νοσημάτων (Βασισμένη σε περιπτώσεις ασθενών)

Πατσατσή Α.

Σύγχρονη πρόληψη και αντιμετώπιση ΑΕΕ

Καραπαναγιωτίδης Θ.

🕒 19:30-21:00

ΡΕΥΜΑΤΟΕΙΔΗΣ ΑΡΘΡΙΤΙΔΑ

ΠΡΟΕΔΡΕΙΟ: Ματσούκα Α. - Σφηκάκης Π.Π.

Πολλαπλές αλλαγές βιο-ομοειδών σε ρευματικές παθήσεις: Ποιά τα νεότερα δεδομένα?

Κατσιφής Γ.

20 χρόνια μετά: Θεραπευτικές επιλογές σε ασθενείς με ρευματοειδή αρθρίτιδα και αποτυχία στον 1ο αντι-TNF παράγοντα

Πατρίκος Δ.

Επίτευξη και διατήρηση ύφεσης/χαμηλής ενεργότητας νόσου στη ρευματοειδή αρθρίτιδα: Πόσο εφικτή είναι και ποιά τα μακροχρόνια οφέλη?

Ηλιόπουλος Α.

ΚΥΡΙΑΚΗ, 8 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2019

🕒 09:30-11:00

ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑ Ι - ΑΠΕΙΚΟΝΙΣΗ ΜΕΓΑΛΩΝ ΑΓΓΕΙΩΝ

ΠΡΟΕΔΡΕΙΟ: Σακκάς Λ. – Σταυρόπουλος Ε.

09:30-10:00 Εισαγωγική Ομιλία: Η απεικόνιση των μεγάλων αγγείων σε ασθενείς με αγγειίτιδες μεγάλων αγγείων
Διαμαντόπουλος Α.

10:00-11:00 Πρακτική συνεδρία: Υπερηχογραφική εκτίμηση μεγάλων αγγείων
Διαμαντόπουλος Α.

11:00-11:30

ΔΙΑΛΕΙΜΜΑ ΚΑΦΕ

🕒 11:30-13:30

ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑ ΙΙ-ΥΠΕΡΗΧΟΓΡΑΦΗΜΑ ΜΥΟΣΚΕΛΕΤΙΚΟΥ

ΠΡΟΕΔΡΕΙΟ: Βουνοτρυπίδης Π. – Θεοδώρου Ε.

11:30-12:00 Εισαγωγική Ομιλία: Ποιά είναι η θέση του μυοσκελετικού υπερηχογραφήματος στον διαγνωστικό και θεραπευτικό αλγόριθμο ασθενών με φλεγμονώδεις αρθρίτιδες σήμερα?
Καρόκης Δ.

12:00-13:30 Πρακτική συνεδρία: Υπερηχογράφημα μυοσκελετικού
Δημητρούλας Θ., Καρόκης Δ., Ραπτοπούλου Α., Σιάγκρη Α.

🕒 13:30

ΛΗΞΗ

ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

ΧΡΟΝΟΣ-ΤΟΠΟΣ

Τα Μετεκπαιδευτικά Μαθήματα Ρευματολογίας- 23 Σειρά θα πραγματοποιηθούν στις 5 – 8 Δεκεμβρίου 2019 στο ξενοδοχείο Makedonia Palace.

ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΑ

Περισσότερες πληροφορίες για τα Μαθήματα μπορείτε να βρείτε στην ιστοσελίδα της ΕΡΕ-ΕΠΕΡΕ. www.ere.gr

ΔΙΑΚΡΙΤΙΚΟ ΣΗΜΑ ΚΑΙ ΚΑΡΤΑ BARCODE

Για την παρακολούθηση των εργασιών των Μαθημάτων οι Σύεδροι είναι απαραίτητο να φέρουν την κονκάρδα εγγραφής που χορηγείται από τη γραμματεία on site και παρακαλούνται να τη φορούν καθ' όλη τη διάρκεια των Μαθημάτων. Στην κονκάρδα εγγραφής θα υπάρχει γραμμωτός κωδικός (barcode) και θα σκανάρεται σε ειδικό μηχάνημα κάθε φορά, κατά την είσοδο και έξοδό του από τη συνεδριακή αίθουσα. Με τον τρόπο αυτό θα γίνεται η καταμέτρηση των ωρών παρακολούθησης κάθε συνέδρου και με τη συμπλήρωση του 60% των συνολικών ωρών του προγράμματος θα δίνεται το πιστοποιητικό παρακολούθησης, σύμφωνα με την τελευταία υπ' αρ. 81867/19.11.2012 εγκύκλιο του ΕΟΦ για τη διοργάνωση συνεδρίων

ΜΟΡΙΑ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ (CME CREDITS)

Στα Μαθήματα θα χορηγηθούν **24 Μόρια** Συνεχιζόμενης Ιατρικής Εκπαίδευσης (CME-CPD) από τον Πανελλήνιο Ιατρικό Σύλλογο.

ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ

Ειδικευμένοι	€ 160
Ειδικευόμενοι	€ 80
Νοσηλεύτες	ΔΩΡΕΑΝ
Φοιτητές	ΔΩΡΕΑΝ

Το δικαίωμα συμμετοχής περιλαμβάνει: Παρακολούθηση των Επιστημονικών Συνεδριάσεων, Συνεδριακό Υλικό, Πιστοποιητικό παρακολούθησης.

Οι ανωτέρω τιμές εγγραφών επιβαρύνονται με ΦΠΑ

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΕΙΣ ΜΕΣΩ Η/Υ

Η αίθουσα διεξαγωγής του Σεμιναρίου θα είναι εξοπλισμένη με video projector για παρουσιάσεις μέσω Η/Υ. Το υλικό θα πρέπει να παραδίδεται μία τουλάχιστον ώρα πριν την συνεδρίαση στην ειδική γραμματεία.

ΔΙΑΜΟΝΗ

ΗΜΕΡΗΣΙΕΣ ΤΙΜΕΣ ΔΩΜΑΤΙΩΝ ΜΕ ΠΡΩΪΝΟ & ΦΟΡΟΥΣ	
Όνομα Ξενοδοχείου	Μονόκλινο Δωμάτιο
Makedonia Palace	€150
Mediterranean Palace	€150
The Met	€150
City Hotel	€150

SHUTTLE BUS

Θα υπάρχει shuttle bus από τα ξενοδοχεία THE MET, MEDITERRANEAN & CITY προς το MAKEDONIA PALACE. Οι ημέρες και οι ώρες των μεταφορών έχουν αναρτηθεί στα ξενοδοχεία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ERA ΕΠΕ
Ασκληπιού 17, 106 80 Αθήνα
Τηλ.: 210 3634944 | Fax: 210 3631690
E-mail: info@era.gr | Website: www.era.gr

Η γραμματεία θα λειτουργεί στο Συνεδριακό χώρο καθ' όλη την διάρκεια των Μαθημάτων.

Εφαρμογή Μετεκπαιδευτικών Μαθημάτων για Κινητά Τηλέφωνα & Tablets

Δείτε το αναλυτικό πρόγραμμα του συνεδρίου

- Φτιάξτε τη δική σας agenda
- Κρατήσετε σημειώσεις από τις ομιλίες
- Ανταλλάξετε στοιχεία επικοινωνίας με άλλους συνέδρους

Εγκαταστήστε την εφαρμογή του Συνεδρίου στο κινητό σας με τα εξής απλά βήματα:

- Κάντε scan τα παρακάτω σήματα για κατεβάστε από το Google Play Store ή το Apple App Store την εφαρμογή Events App by EventsAir
- Την πρώτη φορά που θα ανοίξετε την εφαρμογή θα σας ζητηθεί ο κωδικός του συνεδρίου (event code).

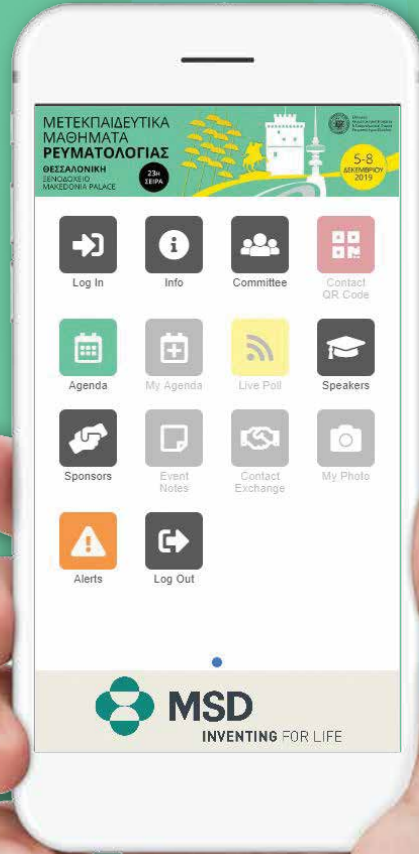
Πληκτρολογήστε τον κωδικό ERE

- Η γραμματεία του συνεδρίου θα σας αποστείλει στο email σας και το προσωπικό σας pin για να μπορείτε να έχετε πρόσβαση σε όλες τις λειτουργίες της εφαρμογής.

For Android

For iOS

Με την Ευγενική
Χορηγία της

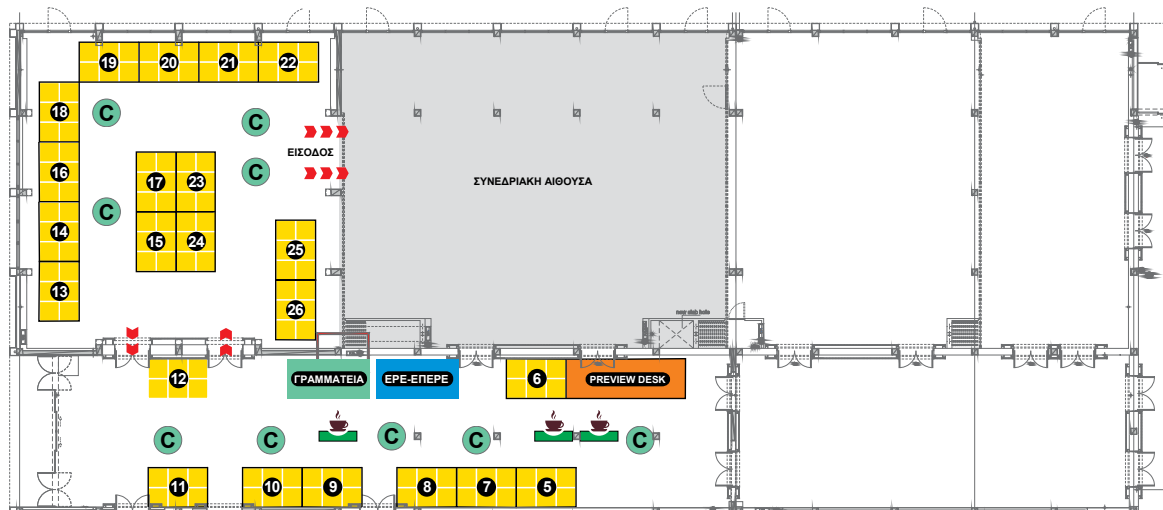

MSD

INVENTING FOR LIFE

ΕΚΘΕΣΙΑΚΟ ΠΛΑΝΟ

19
21,22
7
14
20
8
15,17 23,24
6

abbvie

AENORASIS
Innovation in Healthcare

ELPEN

FARAN

GENESIS
pharma

GENESIS
pharma

gsk

janssen
A Johnson & Johnson Company

5
10
13
25,26
18
12
11
9
16

Menarini Hellas

MSD
INVENTING FOR LIFE

Mylan
Better Health
for a Better World

NOVARTIS

Pfizer

Roche

ucb
Inspired by patients.
Driven by science.

BIANEE
ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΦΑΡΜΑΚΩΝ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΤΟΥ ΟΜΙΛΟΥ ΓΕΝΙΚΟΝ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ

Lilly
ΦΑΡΜΑΚΕΥΤ

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Η Οργανωτική Επιτροπή των Μετεκπαιδευτικών Μαθημάτων Ρευματολογίας – 23η σειρά ευχαριστεί τις κάτωθι εταιρείες, που με την ενεργό συμμετοχή τους και την οικονομική τους ενίσχυση, συνέβαλαν σημαντικά στην πραγματοποίηση των Μαθημάτων.

ΧΡΥΣΟΙ ΧΟΡΗΓΟΙ

ΑΡΓΥΡΟΙ ΧΟΡΗΓΟΙ

ΧΟΡΗΓΟΙ

Τα ονόματα των χορηγών εμφανίζονται με αλφαβητική σειρά